

Committee Update

ЗМІНИ В ПРОЦЕДУРАХ РЕЄСТРАЦІЇ ІНОЗЕМНИХ ПРЕДСТАВНИЦТВ ТА ФІЛІЙ

З 3 вересня 2024 в Україні впроваджуються революційні зміни, які торкнуться реєстрації та діяльності відокремлених підрозділів (представництв та філій) іноземних компаній. Відповідний [закон](#) був прийнятий ще 14 липня 2023, але вводиться в дію саме зараз.

Вперше повноваження щодо реєстрації представництв передаються державним реєстраторам, тобто інформація про представництва та філії іноземних компаній буде наявна в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (ЄДР).

Вцілому регулювання реєстрації та внесення змін до відомостей про представництва та філії іноземних компаній стане подібним до регулювання цих дій щодо юридичних осіб, що частково стосується і переліку необхідних документів.

Основна зміна полягатиме в більшій прозорості та чіткості всіх процесів, адже нарешті стане можливим

побачити детальну інформацію щодо філій та представництв у відкритому доступі, але водночас вимагатиметься надання інформації про кінцевих бенефіціарних власників (КБВ) та структуру власності іноземної компанії-засновника.

Більш детально наводимо основні зміни далі:

- Іноземні юридичні особи відтепер можуть засновувати в Україні як філії (здійснює всі або частину її функцій), так і представництва (здійснює представництво і захист інтересів юридичної особи).

- Керівники філій та представництв можуть діяти не тільки на підставі довіреності, але й на іншій підставі, передбаченій законодавством країни, відповідно до якого утворена материнська компанія.

- Утворення філії та представництв юридичної особи, утвореної відповідно до законодавства російської федерації – забороняється.

Deutsch-Ukrainische
Industrie- und Handelskammer
Німецько-Українська
промислово-торговельна палата

■ Припинення та ліквідація представництв та філій, ведення бухгалтерії та подача звітності відтепер детально врегульовані на рівні закону та схожі з відповідними процедурами для юридичних осіб. Описані обов'язки ліквідаційної комісії (ліквідатора), необхідність подачі документів в архівні установи для успішного завершення процесу.

■ Отримання дозволів на використання праці іноземних працівників представництв та філій не вимагатиметься і надалі.

■ В ЄДР будуть міститися відомості про відокремлений підрозділ, аналогічно як і для юридичних осіб: найменування, вид (представництво чи філія), місцезнаходження, види діяльності, відомості про керівника та дані про наявність обмежень щодо представництва, вид установчого документа, фінансова звітність, основна інформація про іноземну юридичну особу-засновника, контакти, структура власності та інформація про КБВ іноземної юридичної особи, т.ін..

■ Структура власності та інформація про КБВ раніше не вимагалась щодо представництв, тому саме ця інформація є суттєвою новацією і трохи ускладнить процедури реєстрацій та внесення змін щодо представництв та філій.

■ Крім структури власності та копії документа, який підтверджує особу КБВ, для реєстрації відокремленого підрозділу до реєстру також подаються документи за переліком подібно до тих, що подаються для юридичних осіб (заява, рішення засновника, положення чи інший установчий документ, витяг з іноземного реєстру країни засновника, документ про оплату (3028 грн, що приблизно відповідає 70 євро)). Вимог використання нотаріальних бланків для цих документів в законі не передбачено.

■ Документи розглядаються протягом всього 5 робочих днів (раніше 20 днів).

Водночас слід звернути увагу на деякі проблемні аспекти:

■ Згідно з перехідними положеннями Закону Кабмін та міністерства мали прийняти власні нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону, та привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом, - в період до 3 березня 2024. Поки ця робота йде дуже повільно і, наприклад, незрозуміло, який є строк для розкриття структури власності та КБВ існуючих представництв.

■ Законодавець не врахував, що не всі корпоративні утворення зобов'язані бути внесеними до реєстру підприємств за законодавством іноземних країн, тобто не всі можуть надати відповідні виписки з реєстру в принципі. Вочевидь в такому випадку створення відокремлених підрозділів в Україні буде неможливим.

■ Законодавство відтепер оперує виключно визначенням відокремлених підрозділів юридичної особи, утвореної відповідно до законодавства іноземної держави. На жаль не враховано, що, наприклад, в Німеччині серед підприємств дуже популярна форма Kommanditgesellschaft (командитне товариство) та інші форми партнерств (Personengesellschaften), які не є юридичними особами в розумінні корпоративного законодавства Німеччини. За оцінками, партнерства становлять третину всіх компаній у Німеччині, а це означає, що німецький корпоративний ландшафт і культура, особливо в секторі МСП, значною мірою характеризується саме цими типами компаній. Деякі з цих компаній також вже мають представництва в Україні. Поки не зрозуміло, чи будуть вони прирівняні до юридичних осіб в розумінні українського законодавства та згаданого закону.

Правовий комітет АНК Ukraine буде слідкувати за відповідними змінами та роз'ясненнями згаданого закону. Просимо членів палати, які існують в формі представництва в Україні, поділитись, з якими ще практичними труднощами в імплементації нового законодавства вони стикатимуться, щоб правовий комітет та АНК Ukraine змогли вчасно скоординувати відповідні міністерства та ініціювати діалог для вдосконалення законодавства, яке регулює діяльність представництв в Україні.

АЛЕся ПАВЛИНСЬКА
Hogan Lovells,
Голова комітету з питань права

